СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА ПОСТАНОВЛЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ, ПОДБОР И УТВЪРЖДАВАНЕ НА ПРИЕМНИ СЕМЕЙСТВА И НАСТАНЯВАНЕ НА ДЕЦА В ТЯХ

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1.	**Община Велинград (електронна поща – вх. № 08-415/09.07.2024 г.)**	Считаме, че през годините „Приемната грижа“ се утвърди като важна социална дейност в живота на редица деца, лица, семейства. В тази връзка е важно да се обърне внимание на „Приемната грижа“ и възможността същата да премине като държавно делегирана дейност. Не веднъж община Велинград е изразявала тази позиция – в Анализ на потребностите от социални и интегрирано здравно – социални услуги, Становища свързани с позицията на общината по въпроса за Националната карта на социалните услуги. Знаем, че „Съгласно § 4 от ПЗР на ЗСУ е направено изменение и допълнение на ЗЗД в чл. 34а, ал. 1, според което „Приемна грижа“ е мярка за закрила и в тази връзка не може да се разглежда, като социална услуга по смисъла на ЗСУ“, но считаме за важно и необходимо същата да бъде призната като социална услуга, съгласно чл. 15 от ЗСУ и приемане като държавно делегирана дейност, за която да отговаря общината, в частност кметът като доставчик на социалните услуги на територията на конкретната община. Преминаването на „Приемната грижа“ като държавно делегирана дейност би спестило притеснението, постоянните въпроси около това, както ще се случи с проекта.	**Коментарът няма връзка с проекта на акт, предмет на обществената консултация.**	Приемната грижа е регламентирана като мярка за закрила спрямо деца в риск в ЗЗДет. Тя е дефинирана като отглеждане и възпитание в семейна среда на дете, което е настанено в семейство на роднини или близки или в приемно семейство, т.е. приемната грижа е грижата, която самото семейство осигурява за детето. Приемното семейство и семейството на роднини или близки не са доставчици на социални услуги и не са служители на доставчици на социални услуги. Същевременно съгласно чл. 34а, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗДет. семействата на роднини или близки, кандидатите за приемни семейства и утвърдените приемни семейства се подкрепят чрез социални услуги, включващи дейности за набиране и оценяване на кандидати за приемни семейства, обучение, взаимно адаптиране, подкрепа и наблюдение на отглеждането на детето. Основните социални услуги (по чл. 15 от ЗСУ), чрез които се извършват изброените дейности за подкрепа на приемната

		Устойчивостта е важен фактор за бъдещата и качествена дейност на специалистите работещи по „Приемната грижа“. Целите на приемната грижа като социална услуга и мярка за закрила са: да осигури за определен период от време сигурна и безопасна семейна среда за дете в риск, която да допринесе за неговото пълноценно развитие; превенция на институционализацията и осигуряване на подкрепа за биологичните родители в кризисни ситуации; подготовка на деца, настанени в специализирани институции за реинтеграция в биологичното им семейства или осиновяване. Считам, че това би се постигнало в най-пълна степен, чрез преминаване на „Приемната грижа“ като държавно делегирана дейност.		грижа, са информиране и консултиране, застъпничество и посредничество, обучение за придобиване на умения и общностна работа. Тези социални услуги се предоставят от общините и от доставчиците на социални услуги, лицензирани по реда на Закона за социалните услуги. Самата приемна грижа не е социална услуга, но всички дейности в подкрепа на приемната грижа са социални услуги и не случайно чл. 45, ал. 4 от ЗСУ регламентира, че „дейностите за набиране, оценяване и обучение на кандидати за приемни семейства, взаимно адаптиране, подкрепа и наблюдение на отглеждането на детето от семейства на роднини или близки и приемни семейства се финансират от държавния бюджет като една социална услуга по общ стандарт“, т.е. като делегирана от държавата дейност. Поради това, няма никакво основание притеснението, че няма устойчивост на „приемната грижа“. Самата приемна грижа като издръжка за детето и възнаграждения на професионалните приемни семейства е трайно уредена в ЗЗДет. и ППЗЗДет., а подкрепящите приемната грижа дейности и тяхното финансиране са уредени в ЗСУ.
2.	**Коалиция „Детство 2025“ и Национална мрежа за децата**	1. По отношение на чл. 8, т. 7 – документ, удостоверяващ, че срещу кандидатите за приемно семейство не е образувано наказателно производство за умишлено престъпление от	**Приема се.**	Направено е допълнение в чл. 8, ал. 1, т. 7.

	(в т.ч. SOS Детски селища, КОНКОРДИЯ България, Сдружение „Безопасни детски площадки“, Сдружение за прогресивна и отговорна комуникация (СПОК), Сдружение за споделено учене ЕЛА, Женско сдружение „Екатерина Каравелова“, Фондация „Бъдеще“, Сдружение „Еквилибриум“, Международни социални служби, Фондация „За нашите деца“, Фондация „надежда за малките“) (Портал за обществени консултации)	общ характер, който се представя ежегодно – **да се поясни, че ежегодно се отнася до одобрените приемни семейства** 2. И отново в чл. 8, ал. 2 - **Да се прецизира и поясни „при необходимост“/кога има необходимост/, както и „други документи“ /какви/, за да не се получи злоупотреба.**	**Не се приема.**	Във всеки един етап от проучването е възможно да възникне необходимост от проверка на заявената от кандидатите за приемни семейства информация. Тази проверка може да наложи допълнително представяне на документи и/или информация както от самите кандидати, така и от съответните държавни органи. Всеки случай е строго индивидуален, поради което изброяването на конкретни документи и опит за пояснява не на необходимостта от тях, не би могло да е изчерпателно и поражда основателен риск от пропуски. Освен това, този текст съществува и в действащата наредба и до този момент не е създал противоречива практика.
		3. По отношение на предлаганата т. 8 от ал. 2 на чл. 10 от Наредбата – предлагаме същата да гласи, както следва: „8. владеене на български език писмено и говоримо;“ - да се добави писмено и говоримо	**Приема се.**	Направено е допълнение в чл. 10, ал. 2, т. 8.
		4. По отношение на чл. 10 ал. 2 т. 9 - **да се регламентира възрастовата разлика, напр. между приемния родител и детето да е минимум 15 години и максимум 45 години. В противен случай оценяването на кандидатите по отношение на възрастовата разлика зависи основно от нагласите, опита**	**Приема се частично.**	Изискване за възрастова разлика не е регламентирано в ЗЗДет. Освен това, оценката на кандидатите за приемно семейство ще се извършва по методика, утвърдена от изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане след съгласуване с председателя на

		и знанията на оценяващия и Комисията по приемна грижа.		Държавната агенция за закрила на детето. В методиката ще се включват показатели за преценка на различните обстоятелства, един от които е именно възрастта на кандидатите за приемно семейство.
		5. По отношение на чл. 20б ал. 9 - **да отпадне – смесването на спешни настанявания и заместваща грижа е недопустимо, а се е превърнало в лоша практика.**	**Не се приема.**	Заместващата грижа, осигурявана от приемно семейство е от значение именно при спешни и кризисни ситуации, възникнали в семействата на роднини или близки или в приемните семейства, в които има настанени деца – постъпване в болница, възникнала необходимост от спешно пътуване и др. Основанията и условията за ползване на заместваща грижа са уредени в Закона за социалните услуги и в Правилника за прилагане на Закона за социалните услуги, а не в наредбата.
		6. Глава 5 - Подкрепа и наблюдение на приемната грижа - **има необходимост ролите и функциите на общини, доставчици, ДСП и ОЗД да се прецизират.**	**Приема се.**	Въведен е съвместен план за извършване на дейностите по глава пета, осъществявани съвместно от общината или лицето по чл. 4, ал. 1 и дирекция „Социално подпомагане“.
		7. По отношение на чл. 21 - **Не става ясно какви са отликите между наблюдението от определения от директора на дирекция „Социално подпомагане“ социален работник на детето и това на доставчика на социалната услуга „приемна грижа“, още повече, че се прави съвместно. Разпоредбата следва да се прецизира, с цел избягване припокриването на роли и отговорности.**	**Приема се.**	Виж горния коментар.

		Приветстваме усилията за актуализиране на Наредбата за условията и реда за кандидатстване, подбор и утвърждаване на приемни семейства и настаняване на деца в тях, и продължаваме да участваме ангажирано в експертния диалог относно необходимите изменения.		
3.	**Областен екип по приемна грижа – Пловдив (електронна поща – вх. № 08-416/09.07.2024 г.)**	1**. По отношение чл. 8, (1) от Наредбата считаме, че заедно с всички необходими документи представяни от кандидат приемните семейства** е важно да се предоставя и документ за налични дългове или наложени запори.	**Приема се.**	Направено е допълнение в заявлението за кандидатстване – Приложение № 1 към чл. 8, ал. 1 от наредбата.
		2. **По отношение чл. 10, ал. 2, т. 8 от Наредбата** е необходимо да се уточнят методите и средствата за установяване на владеенето на български език.	**Уточнение.**	Разпоредбата е допълнена, като е посочено, че владеенето на български език следва да е писмено и говоримо. Писменото владеене се установява още с попълването на самото заявление, а нивото на говоримото владеене – при провеждането на срещите с кандидатите за приемно семейство.
		3. **По отношение чл. 16** Изборът на подходящо приемно семейство по ал. 1 да се извършва въз основа на: … В т. 5 – да се допълни и „обществен транспорт“. Социалните работници от ОЕПГ – Пловдив изпитват затруднения при извършване на регламентираните дейности с липсата на удобен и редовен обществен транспорт, а от друга страна възпрепятства приемните семейства при воденото на децата до подходящи социални и специализирани здравни услуги.	**Не се приема.**	Обществеият транспорт е част от пътната инфраструктура на населеното място, която е посочена сред критериите за преценка по чл. 16, ал. 2 от наредбата.

		4. **По отношение чл. 20а,** ал. 3 за ползване на заместваща грижа Изборът на подходящо приемно семейство по ал. 1 е предвидено да се сключва договор между родителя, настойника или попечителя и приемното семейство… Тук не става ясно кой ще изготвя този договор и кой ще плаща на приемното семейство?	**Приема се.**	Съгласно чл. 21а от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето (ППЗЗДет.), при наличие на някое от условията по чл. 58 от Правилника за прилагане на Закона за социалните услуги родител, настойник или попечител, който отглежда дете с трайно увреждане, може да заяви желание за ползване на заместваща грижа, която се осигурява от приемно семейство, чрез подаване на писмено заявление до дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес на детето. Договорът по чл. 20а, ал. 3 за ползване на заместваща грижа, осигурявана от приемно семейство, ще бъде сключван между родителя, настойника или попечителя и приемното семейство и ще се разработва и предоставя на лицата от общината или доставчиците на социални услуги. Изплащането/осигуряването на възнаграждението на приемното семейство (ако е професионално) е както и досега (при случаи на настанени в приемни семейства деца в риск по реда на Закона за закрила на детето), а именно чрез средства предоставени на общината от държавния бюджет по споразумение между изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане и кмета на съответната община (чл. 57г от ППЗЗДет.).

		5. **По отношение на чл. 21** – считаме, че попълването на карта по образец, съвместно с Дирекция „ Социално подпомагане“ ще доведе до припокриването на роли и отговорности. Изразяваме становище, че наблюдението на детето е приоритет на служителите на Дирекция „ Социално подпомагане“.	**Не се приема.**	Не считаме, че съвместните посещения и попълването на картата за наблюдение ще доведе до припокриване на роли и отговорности. Наблюдението и подкрепата на детето ще се осъществява съвместно от общините, доставчиците и дирекции „Социално подпомагане“. В хода на работа по случая на всяко дете, настанено в приемно семейство, ангажираните страни следва да координират и съгласувано да осъществяват съответните дейности, в т.ч. и за наблюдението. Също така, в качеството на специализиран орган за провеждане на политиката за закрила на детето в общината, в правомощията на дирекция „Социално подпомагане“ е както да определя и провежда конкретни мерки по закрилата на децата, така и да контролира тяхното изпълнение (на предприетите мерки за закрила спрямо деца в риск). В допълнение е въведен съвместен план за извършване на дейностите по глава пета, осъществявани съвместно от общината или лицето по чл. 4, ал. 1 и дирекция „Социално подпомагане“.
4.	**Община Рудозем (електронна поща – вх. № 08-417/09.07.2024 г.)**	Считаме, че през годините „Приемната грижа“ се утвърди като важна социална дейност в живота на редица деца, лица, семейства. В тази връзка е важно да се обърне внимание на „Приемната грижа“ и възможността същата да премине като държавно делегирана дейност. Не веднъж община Рудозем е изразявала тази позиция – в Анализ на потребностите от	**Коментарът няма връзка с проекта на акт, предмет на обществената консултация.**	Коментарът е идентичен с този на община Велинград. Виж коментар № 1.

		социални и интегрирани здравно-социални услуги, Становища свързани с позицията на общината по въпроса за Националната карта на социалните услуги. Знаем, че „Съгласно & 4 от ПЗР на ЗСУ е направено изменение и допълнение в ЗЗД в чл. 34а, ал. 1, според което „Приемна грижа“ е мярка за закрила и в тази връзка не може да се разглежда, като социална услуга по смисъла на ЗСУ“, но считаме за важно и необходимо същата да бъде призната като социална услуга, съгласно чл. 15 от ЗСУ и премине като държавно делегирана дейност, за която да отговаря общината, в частност кметът като доставчик на социалните услуги на територията на конкретната община. Преминаването на „Приемната грижа“ като държавно делегирана дейност би спестило притеснението, постоянните въпроси около това, какво ще се случи с проекта. Устойчивостта е важен фактор за бъдещата и качествена дейност и на специалистите работещи по „Приемната грижа“. Целите на приемната грижа като социална услуга и мярка за закрила са: да осигури за определен период от време сигурна и безопасна семейна среда за дете в риск, която да допринесе за неговото пълноценно развитие; превенция на институционализацията и осигуряване на подкрепа за биологичните родители в кризисни ситуации; подготовка на деца, настанени в специализирани институции за реинтеграция в биологичното им семейство или осиновяване. Считам, че това би се постигнало в най-пълна степен, чрез преминаване на „Приемната грижа“ като държавно делегирана дейност.		

5.	**Димитрия Костова – социален работник ОЕПГ Пловдив/ИРМ Първомай (електронна поща – вх. № 94-1455/10.07.2024 г.)**	1. **Чл. 8, (1) от Наредбата: Заедно с всички необходими документи, представяни от кандидат приемните семейства**, да се предоставя и документ за налични дългове към банки или наложени запори. 2. **Чл. 20а**, ал. 3 – частта отнасяща се за ползване на заместваща грижа. Изборът на подходящо приемно семейство по ал. 1 е предвидено да се сключва договор между родителя, настойника или попечителя и приемното семейство… **Тук не става ясно кой ще изготвя този договор и кой ще плаща на приемното семейство?**	**Приема се.** **Приема се.**	Направено е допълнение в заявлението за кандидатстване – Приложение № 1 към чл. 8, ал. 1 от наредбата. Съгласно чл. 21а от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето (ППЗЗДет.), при наличие на някое от условията по чл. 58 от Правилника за прилагане на Закона за социалните услуги родител, настойник или попечител, който отглежда дете с трайно увреждане, може да заяви желание за ползване на заместваща грижа, която се осигурява от приемно семейство, чрез подаване на писмено заявление до дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес на детето. Договорът по чл. 20а, ал. 3 за ползване на заместваща грижа, осигурявана от приемно семейство, ще бъде сключван между родителя, настойника или попечителя и приемното семейство и ще се разработва и предоставя на лицата от общината или доставчиците на социални услуги. Изплащането/осигуряването на възнаграждението на приемното семейство (ако е професионално) е както и досега (при случаи на настанени в приемни семейства деца в риск по реда на Закона за закрила на детето), а именно чрез средства предоставени на общината от държавния бюджет по споразумение

				между изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане и кмета на съответната община (чл. 57г от ППЗЗДет.).
		3. **Чл. 21** – Попълването на карта по образец, съвместно с Дирекция „ Социално подпомагане“ ще доведе до припокриването на роли и отговорности. Изразяваме становище, **че наблюдението на детето е приоритет на служителите на Дирекция „Социално подпомагане“.**	**Не се приема.**	Не считаме, че съвместните посещения и попълването на картата за наблюдение ще доведе до припокриване на роли и отговорности. Наблюдението и подкрепата на детето ще се осъществява съвместно от общините, доставчиците и дирекции „Социално подпомагане“. В хода на работа по случая на всяко дете, настанено в приемно семейство, ангажираните страни следва да координират и съгласувано да осъществяват съответните дейности, в т.ч. и за наблюдението. Също така, в качеството на специализиран орган за провеждане на политиката за закрила на детето в общината, в правомощията на дирекция „Социално подпомагане“ е както да определя и провежда конкретни мерки по закрилата на децата, така и да контролира тяхното изпълнение (на предприетите мерки за закрила спрямо деца в риск). В допълнение е въведен съвместен план за извършване на дейностите по глава пета, осъществявани съвместно от общината или лицето по чл. 4, ал. 1 и дирекция „Социално подпомагане“.
6.	**Национална асоциация за приемна грижа**	Националната асоциация за приемна грижа уважава усилията на държавата да приложи механизми за по-качествена приемна грижа,	**Коментарът няма връзка с проекта на акт, предмет на**	Предмет на общественото обсъждане не е Закона за социалните услуги и ЗЗДет., а подзаконов нормативен акт,

	(официално писмо чрез ССЕВ – вх. № 39-319/11.07.2024 г.)	както и да съобрази промените в Наредбата с действащото в момента законодателство. Ние отчитаме обаче, че тези промени не са категорично в посоката на политическата воля за осигуряване на единност чрез определянето на приемната грижа като единна социална услуга в ЗСУ и гарантирането на осигурителните права на приемните родители за различни рискове чрез въвеждането на специален договор. По отношение на предлаганите промени, предоставяме на Вашето внимание следните коментари:	**обществената консултация.**	чрез който не могат да бъдат уредени посочените в коментара теми.
		1. По отношение на чл. 3, ал. 1, т. 5, в която се посочва, че в заместваща приемна грижа се настаняват деца, чиито родители са приети за продължително лечение в болница и няма роднини или близки, при които детето да се отглежда временно до възстановяването им, предлагаме това да бъде развито като услуга и включено в ЗСУ, за да може да се предоставя и по заявка от страна на родител. В противен случай има вероятност да се възприема като мярка за закрила и да се счита за форма на институционално насилие.	**Уточнение.**	Новата т. 5 в чл. 3, ал. 5 регламентира спешно настаняване в приемно семейство с цел запазване на живота и здравето на дете, чиито родители са приети за продължително лечение в болница и няма роднини или близки, при които детето да се отглежда временно до възстановяването им. Това не е заместваща грижа по смисъла на Закона за социалните услуги, а настаняване на дете в приемно семейство по реда на ЗЗДет. Приемната грижа е мярка за закрила, а не социална услуга. Направеният коментар напълно смесва заместващата грижа по Закона за социалните услуги, която има свои собствени условия и ред за предоставяне и настаняването в приемно семейство като мярка за закрила на дете в риск по ЗЗДет.
		2. По отношение на ал. 6 в същия член, в който се коментира, че срокът на дългосрочното	**Не се приема.**	В съответствие с разпоредбата на чл. 16а, ал. 4 и 5 от Правилника за

		настаняване в приемно семейство по ал. 4 не може да бъде по-дълъг от две години, като задължително се преразглежда на всеки 6 месеца, както и при необходимост или при промяна на обстоятелствата, бихме искали да посочим, че е необходимо да се прецизира текста, тъй като приемната грижа не е социална услуга към момента по ЗСУ и в тази връзка определянето на срок за настаняване е двуяко и може да се третира по различен начин. Опасяваме се, че преглеждането на настаняването като мярка за закрила в приемно семейство на 6 месеца ще създаде предпоставки за некачествена социална работа, ще затрудни социалните работници в ОЗД и е възможно да създаде административни пречки, неуредици и бюрокрация. В същото време трябва да се има предвид, че съдът настанява децата за определен срок и до промяна на обстоятелствата. Считаме, че преразглеждането на 6 месечния срок трябва да отпадне.		прилагане на Закона за закрила на детето водещият случая социален работник от дирекция „Социално подпомагане“ организира периодично срещи за преглед и актуализиране на оценката и изпълнението на плана за действие (по случая на детето) с всички заинтересувани страни. Срещите се провеждат в зависимост от развитието на случая, но най-малко на 6 месеца. От горното е видно, че разпоредбата е съобразена със законодателството в областта на закрилата на детето, а не със Закона за социалните услуги, каквото внушение прави коментара.
		3. Включването на ДСП като предоставяща приемна грижа при липсващи общински услуги или доставчик на услуга на територията на общината е риск, който трябва да се отчете.	**Уточнение.**	Приемната грижа не се предоставя от ДСП или от доставчици на социални услуги, а само от приемни семейства и семейства на роднини или близки. В съответствие с разпоредбата на чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето дейностите за набиране и оценяване на кандидати за приемни семейства, обучение, взаимно адаптиране, подкрепа и наблюдение на отглеждането на детето се извършват от ДСП само в случаите, когато общината не предоставя социални услуги, които включват тези дейности, и няма лицензирани доставчици, които предоставят такива

				социални услуги. Отчитаме риска, но в тези случаи общините могат да сключат споразумение помежду си за предоставянето на тези дейности. Освен това, регламентацията в ЗЗДет. не допуска хипотеза, в която при липса на доставчици, предоставящи нужните социални услуги в дадена община, семействата да не получават никаква подкрепа.
		4. По отношение на текста за супервизиите – необходимо е да се помисли и за супервизия на приемните родители, които нямат настанени деца, но са в регистъра. Необходимо е да се премахне ограничението да е за настанени деца, тъй като е възможно приемни родители, които са одобрени, но нямат настанени деца, но да имат нужда от подкрепа и супервизия относно тяхната мотивация, разбирания, нагласи и др., свързани с приемното родителство. Логиката е, че одобрените приемни родители са действащи приемни родители, без значение дали имат настанено дете или не, и е необходимо да участват в обучения, супервизии и други дейности, развиващи капацитета им. Също така е добре да се добави текст, който да регламентира и достъпа до психологическа подкрепа на семействата или членове на семействата при извеждане на дете.	**Приема се.**	Включена е нова ал. 3 на чл. 5д относно осигуряването на супервизия на приемните семейства, в които няма настанени деца. По отношение на оказването на психологическа подкрепа на приемни семейства при извеждане на дете, следва да се има предвид, че в чл. 23, ал. 5 вече е предвидено общината или доставчика да извършват задължителна супервизия на приемното семейство след прекратяване на настаняването на дете, с изключение на случаите, при които са налице условия за заличаване на приемното семейство от регистъра.
		5. В предложенията, където са изброени какви документи се изискват от кандидатите за приемни родители в точка, където се посочва, че при необходимост общината или лицето може да изисква и други документи, както и информация от съответните държавни органи.	**Не се приема.**	Този текст съществува и в сега действащата наредба (чл. 8, ал. 2) и до този момент не е създал противоречива практика. Следва да се има предвид, че във всеки един етап от проучването е възможно да възникне необходимост

		Може ли да се уточни какви могат да бъдат тези документи?		от проверка на заявената от кандидатите за приемни семейства информация. Тази проверка може да наложи допълнително представяне на документи и/или информация както от самите кандидати, така и от съответните държавни органи. Всеки случай е строго индивидуален, поради което изброяването на конкретни документи и опит за пояснява не на необходимостта от тях, не би могло да е изчерпателно и поражда основателен риск от пропуски.
		6. Текстът за представянето на документ, че срещу кандидатите за приемно семейство не е образувано наказателно производство за умишлено престъпление от общ характер, който се представя ежегодно, трябва да бъде прецизиран – дали става дума за кандидатите, които го предоставят всяка година, ако по някаква причина не са вписани в Регистъра или за вече одобрените приемни родители. Смятаме, че тази информация при одобрените приемни родители е необходимо да се изисква по служебен път от ресорните институции, както и при съмнения или повод.	**Приема се частично.**	В чл. 8, ал. 7 от проекта на постановление е уточнено, че удостоверението ще се представя ежегодно само от утвърдените приемни семейства. В чл. 8, ал. 10 от проекта на постановление е посочено, че в случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето обстоятелствата по ал. 1, т. 6 и 7 за българските граждани се установяват от ДСП служебно. Това обаче не може да бъде предвидено в случаите, когато доставчик на социална услуга осъществява дейностите, свързани с приемната грижа, тъй като той няма достъп до базите данни на съответните държавни органи.
		7. Категорично одобряваме включването на текста, че при промяна на настоящия адрес на утвърдено приемно семейство съответната регионална дирекция за социално подпомагане служебно го вписва в Регистъра, без да се извършва повторна оценка и обучение, както и	**Няма конкретно предложение.**	

		мерките за оценка на жилището на приемното семейство.		
		8. По отношение на изискването кандидатите да владеят български език, бихме искали да направим предложение да се посочи „писмено и говоримо“, което да се установява от наблюдението по време на оценката и обучението. Практиката показва, че социални работници в някои малки общини са от турски произход и не им прави впечатление, че детето не говори добре български. В същите региони учителите в детските градини и училищата са турско говорещи. Случва се за срещи с български кандидат-осиновители и приемни деца да е необходим преводач, за да превежда.	**Приема се.**	Направено е допълнение в чл. 10, ал. 2, т. 8.
		9. По отношение на предложението придружаването и предаването на дете при настаняването му в приемно семейство да се извършва от дирекция „Социално подпомагане“, бихме искали да предложим промяна на текста, по начин, който реалността е доказала, че работи. Предлагаме текста да се преработи във вид, който да предполага включването на социален работник (от ОЗД или общината), когато има е налице такава необходимост. Факт е, че с връчването на административната заповед за настаняването на детето на приемния родител, отговорността за детето е изцяло на приемното семейство. В този случай, особено при настаняване на дете от друга община или област, приемното семейство може да пътува непридружено, носейки отговорност, вменена му със заповедта за настаняване.	**Не се приема.**	В предложената нова ал. 8 на чл. 16 ясно е посочено, че придружаването и предаването на дете при настаняването му в приемно семейство се извършва от дирекция „Социално подпомагане“. Това, че има заповед за настаняване на дете в приемно семейство, не освобождава ДСП от отговорност спрямо детето. Настаняването на дете в приемно семейство не е осиновяване. Всеки случай е строго индивидуален, включително и визирания в дадената бележка (когато настаненото дете е от друга област или община, различна от тази, в която живее приемното семейство), поради което в нормативен акт не биха могли да се опишат всички хипотези. С цел уеднаквяване на работата на дирекции „Социално подпомагане“,

				от страна на Агенцията за социално подпомагане могат да бъдат давани методически указания.
		10. По отношение на текста, свързан с напускането на приемното семейство при навършване на пълнолетие, бихме искали да отбележим, че и досега съществува такова задължение. Този текст не решава въпроса с подготовката за независим и самостоятелен живот, за който е необходимо цялостна политика на МТСП.	**Няма конкретно предложение.**	
		11. В текста, в който се посочва, че когато детето надхвърли възрастовата група на профила на приемното семейство или възникнат нови обстоятелства, застрашаващи сериозно здравословното му състояние, физическото или психическото му развитие, задължително се провежда специализирано/тематично и надграждащо обучение на семейството, ако то продължава да полага грижи за детето, като се отбелязва и промяна в профила на семейството, трябва да се има предвид, че семейството може да не иска да променя профила си или да няма необходимост да променя профила си според планираните нужди на областно ниво. Нашето предложение е да се извършва надграждащо обучение, но да не се променя профила на семейството.	**Не се приема.**	Няма как приемното семейство да продължи да се грижи за настаненото дете, ако характеристиките на детето не съответстват на профила, за който то е одобрено. В интерес на детето е да продължи да се отглежда от същото приемно семейство, с което е изградило близост и емоционална привързаност, поради което профилът на приемното семейство следва да бъде променен. Ако приемното семейство желае да продължи да отглежда детето се провежда задължително надграждащо обучение. В противен случай детето трябва да се изведе от приемното семейство. При прекратяване на настаняването на конкретното дете, приемното семейство може отново да промени профила си, съобразно характеристиките на децата, за които има желание да полага грижи.
		12. По отношение на текста за заличаването на приемното семейство от Регистъра, ако в 12-	**Не се приема.**	В предложението за чл. 24, ал. 7 е посочена допълнителна хипотеза за

		месечен срок от вписването му в регистъра в него не е било настанено дете поради това, че профилът на приемното семейство не съответства на характеристиките на децата, които имат нужда от настаняване, бихме искали да посочим, че този текст трябва да бъде премахнат или прецизиран. В приемното семейство да бъдат инвестирани средства за оценка и обучение, които ще бъдат загубени. Необходимо е преди да започне процеса на оценка на кандидатите за приемни родители, да се направи оценка според потребностите от приемни семейства за дадена група деца. Ако кандидатите очакват друга възрастова група или деца с други характеристики, различни от наличния профил, трябва да се преосмисли оценката и одобрението. Приемните родители не могат да бъдат „санкционирани“ поради това, че няма подходящо дете за настаняване при тях. НАПГ предлага също така, както за новоутвърдените и действащите приемни родители, при които продължително време няма настаняване, да се организира мултидисциплинарна среща, на която да се обсъдят причините на семействата да се предложи промяна на профила, обучение и необходимата подкрепа, както и мотивация за да продължат да упражняват професията.		заличаване на приемното семейство от регистъра, която не е задължителна (това е възможност – използвана е думата „може“). Заличаването на приемни семейства от регистъра, ако в 12-месечен срок от вписването им при тях не е било настанено дете поради това, че профилът на приемното семейство не съответства на характеристиките на децата, ще даде възможност за обективна информация относно ресурса от „активни“ приемни семейства, в които могат да бъдат настанявани деца в риск, в съответствие с потребностите на общността. Също така, обстоятелството, че в продължение на определен период от вписването на приемното семейство в него не са настанени деца, е сигнал както за приемното семейство, така и за специалистите, които работят с него, да предприемат съответните действия за промяна на профила на приемното семейство, така че да отговоря на потребностите в общността. Приемните семейства следва да отговорят на нуждите на децата, а не обратното.
		13. По отношение на текста, че семейство може да бъде заличено от регистъра и ако в рамките на 6 месеца направи два отказа за настаняване на дете, за което е подходящо, смятаме, че текстът е неясен - при втори отказ ли се заличава семейството или само ако в рамките на 6 месеца направи втори отказ? Молим за	**Не се приема.**	Текстът е достатъчно ясен и не подлежи на двузначно тълкуване – заличаването се извършва, ако в рамките на шест месеца приемното семейство два пъти откаже при него да бъде настанено дете, за което е подходящо.

		прецизиране, защото има случаи, в които семейството отказва мотивирано по уважителни причини, което по същество не е виновно поведение. 14. Предлагаме в наредбата да се регламентира текст, който да включва оценка и присъствено/онлайн обучение на членове на подкрепящата мрежа (или разширеното семейство) на приемното семейство (за кандидатите – в рамките на процеса на обучение и оценка, за одобрените приемни семейства – като надграждащо обучение), за да се регламентира възможността членовете на подкрепящата мрежа да могат да поемат грижата за приемното дете за кратък период от време. Практиката в момента показва, че приемни родители не могат да оставят настанени деца при близки и роднини, за да посещават лекар или различни администрации, защото им е забранено да оставят децата при друг.	**Не се приема.**	Приемното семейство носи основната отговорност за отглеждането и възпитанието на детето. То не може да прехвърля тази отговорност на друго лице. Оставянето на детето при друго лице дори за кратък период от време може да доведе до инцидент, който да застраши здравето и живота на детето, като това не следва да бъде допускано. В случаи на необходимост приемното семейство да посети лекар, някаква администрация или друга обществена услуга, то може да ползва заместваща грижа – целодневно, включително няколко поредни дни, нощна грижа, съботно-неделно, денонощно, включително няколко поредни денонощия, почасово (в съответствие с разпоредбата на чл. 55, ал. 2, т. 2 от Правилника за прилагане на Закона за социалните услуги).
7.	**Ива Минковска – социален работник ОЕПГ-Пловдив, ИРМ-Карлово (постъпило по електронна поща извън срока на общественото обсъждане – вх. № 94-1466/11.07.2024 г., допълнено с вх. № 94-1467/11.07.2024 г.)**	1. Предлагам ППС да предоставят отчет за извършената работа през месеца. По проекта се изготвя само приемо – предавателен протокол за приемане/неприемане на извършената работа от ППС, от Кмета на съответната община. Посещението веднъж месечно от социален работник от ОЕПГ е недостатъчно за набиране на информация с оглед изискванията към ППС. За съжаление същите считат, че трябва да получат месечното си възнаграждения само за задоволяване на базовите нужди на децата.	**Не се приема.**	Считаме, че това излишно би натоварило приемните семейства. Освен това, чрез промените в наредбата се подобряват механизмите за наблюдение и подкрепа на приемните семейства. В чл. 21, ал. 1 от проекта е предвидено общината или лицето по чл. 4, ал. 1 съвместно с дирекция „Социално подпомагане“ да осъществяват наблюдение на предоставяната от приемното семейство грижа и подкрепят

				приемното семейство, с изключение на случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето, в които дейностите се извършват само от дирекция „Социално подпомагане“. Наблюдението се осъществява и чрез съвместни посещения в дома на приемното семейство. За резултатите от наблюдението се попълва карта по образец съгласно Приложение № 6 към наредбата ежемесечно – за децата до 3-годишна възраст и на три месеца – за всички останали деца. В хода на работа по случая на всяко дете, настанено в приемно семейство, ангажираните страни следва да координират и съгласувано да осъществяват необходимите дейности, като си разпределят задачите за тяхното изпълнение, в случая и попълването на картата. В допълнение е въведен съвместен план за извършване на дейностите по глава пета, които се осъществяват съвместно от общината или лицето по чл. 4, ал. 1 и дирекция „Социално подпомагане“.
		2. ППС желаят да работят не на граждански договор, а на трудов договор.	**Уточнение.**	Обмисляме възможността за въвеждане на специален вид договор, но неговата правна уредба не е в наредбата.
		3. Към момента е демотивиращо за ППС да полагат грижи за деца със здравословни проблеми, поради липсата на болнични заведения в населените места или отдалечеността на такива. В много от	**Приема се по принцип.**	В наредбата е посочено, че изборът на подходящо приемно семейство за определено дете се прави от дирекция „Социално подпомагане“, работеща с детето като се взема предвид и

		населените места, се усеща и липсата на лични лекари. Както и нежеланието на същите да приемат нови пациенти.		становището на общината или лицето по чл. 4, ал. 1, работещи с приемното семейство. Изборът се прави въз основа и след преценка на различни обстоятелства, в т.ч. и инфраструктурата на населеното място, в което живее приемното семейство и наличието на здравни, образователни, социални и други услуги (чл. 16, ал. 2 от наредбата).
		4. Много бегло или почти не е застъпено обучението на приемните семейства относно приемането в домовете им на деца бежанци. Много от тях са водени единствено от финансовата мотивация. Но не осъзнават и не разбират сериозността на проблема – друг вид култура, езикова бариера, религия и др.	**Уточнение.**	В програмата за допълнителна квалификация на кандидатите за професионално приемно семейство е включена тема за специализирана грижа, предоставяна на търсещи и получили международна закрила за деца в риск, включително непридружени непълнолетни и малолетни бежанци.
		5. Да има система за проследяване на целесъобразността при изразходването на месечните средства за отглеждане на дете от ППС. Особено да се обърне внимание на месечните помощи за деца с трайни увреждания, настанени в ППС. Целта е да бъде предотвратена порочна практика.	**Уточнение.**	Съгласно чл. 54а от ППЗЗДет. изразходването по предназначение на средствата, получени като месечна и/или еднократна помощ на децата, се наблюдава от социален работник, който за месечните помощи прилага доклад към досието на детето на всеки 6 месеца, а за еднократните помощи - при последващия преглед на плана за действие по конкретния случай.
		6. Считам, че относно владеенето на бълг. език, е редно да бъде - завършено средно образование.	**Уточнение.**	Задължително изискване за владеене на български език, както и за завършено средно образование не са регламентирани в ЗЗДет. Оценката на кандидатите за приемно семейство ще се извършва по методика, утвърдена

				от изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане след съгласуване с председателя на Държавната агенция за закрила на детето. В методиката ще се включват показатели за преценка на различните обстоятелства в тяхната съвкупност, част от които е и владеенето на български език. Оценката на приемното семейство ще дава представа за профила на детето, за което то би било подходящо.
		Въпрос: Възможно ли е изготвяне на статистика, защо има отлив от приемни семейства, и в кои райони и населени места от какви фактори това се влияе. Единствено в публичното пространство се тиражира отлива на ППС, но от никой или никъде не се казва на какво се дължи това!	**Въпросът няма връзка с проекта на акт, предмет на обществената консултация.**	
8.	**Росица Атанасова Социален работник, ОЕПГ – Пловдив (постъпило по електронна поща извън срока на общественото обсъждане – вх. № 94-1469/12.07.2024 г.)**	1. Необходимо е да се гарантира правния и социален статус на професионалните приемни семейства. Напр. много от тях след 10 години труд не могат да се пенсионират и се налага да си закупуват осигурителен стаж.	**Уточнение.**	Обмисляме възможността за въвеждане на специален вид договор, но неговата правна уредба не е в наредбата.
		2. В проекта работата с обществеността е заложена частично – само при организиране на информационни кампании за набиране на приемни семейства. Липсва популяризиране на резултатите, ползите за децата, техните семейства и общността.	**Уточнение.**	В чл. 5а, ал. 3, т. 6 от проекта на наредба е предвидено организиране и провеждане на информационни срещи, кампании и други събития за популяризиране на приемната грижа и набиране на кандидати за приемни семейства. Част от дейностите за популяризиране на приемната грижа следва да бъдат насочени именно към популяризиране на резултатите и ползите за децата, техните семейства и общността.

		3. Необходимо е да има ясен регламент – едно домашно посещение месечно, телефонен разговор веднъж на две седмици, веднъж месечно участие на ППС в обучение или група за подкрепа. Така наблюдението на качеството на предоставяната грижа ще е по-пълно.	**Уточнение.**	Чрез промените в наредбата се подобряват механизмите за наблюдение и подкрепа на приемните семейства. В чл. 21, ал. 1 от проекта е предвидено общината или лицето по чл. 4, ал. 1 съвместно с дирекция „Социално подпомагане“ да осъществяват наблюдение на предоставяната от приемното семейство грижа и подкрепят приемното семейство, с изключение на случаите по чл. 34а, ал. 4 от Закона за закрила на детето, в които дейностите се извършват само от дирекция „Социално подпомагане“. Наблюдението се осъществява и чрез съвместни посещения в дома на приемното семейство. За резултатите от наблюдението се попълва карта по образец съгласно Приложение № 6 към наредбата ежемесечно – за децата до 3-годишна възраст и на три месеца – за всички останали деца. В хода на работа по случая на всяко дете, настанено в приемно семейство, ангажираните страни следва да координират и съгласувано да осъществяват необходимите дейности, като си разпределят задачите за тяхното изпълнение, в случая и попълването на картата. В допълнение е въведен съвместен план за извършване на дейностите по глава пета, които се осъществяват съвместно от общината или лицето по чл. 4, ал. 1 и дирекция „Социално подпомагане“. Именно в този план могат да бъдат включени и

				допълнителни дейности и тяхната периодичност извън нормативно регламентираните в чл. 21.
		4. Да бъдат вменени като задължение на ППС в техния трудов договор изискванията за участие в: a. Ежемесечно допълващо образование/групова супервизия; b. Да се водят ежемесечни записки за развитието на детето; c. Съдействие при ползване от детето на социални услуги; d. Участие в планиращи срещи.	**Уточнение.**	Договорите с професионалните приемни семейства не са трудови. Задължителното съдържание на договора е регламентирано в чл. 57а, ал. 2 от ППЗЗДет. Няма пречка да бъдат включени и допълнителни клаузи в договора, касаещи правата и задълженията на страните.
		5. В глава пета „Подкрепа и наблюдение на приемната грижа“, чл. 21 да бъде добавена още една алинея с изискването приемното семейство да оказва съдействие за осъществяване наблюдението. Да има доказателства и резултати от дейността по всички направления (здраве, емоционално развитие, образование, идентичност, социализация и др.), както и такива за целесъобразно изразходване на средствата за детето.	**Приема се частично.**	Създадена е ал. 11 към чл. 21, съгласно която приемното семейство се задължава да оказва съдействие при осъществяване на наблюдението. Съгласно чл. 54а от ППЗЗДет. изразходването по предназначение на средствата, получени като месечна и/или еднократна помощ на децата, се наблюдава от социален работник, който за месечните помощи прилага доклад към досието на детето на всеки 6 месеца, а за еднократните помощи - при последващия преглед на плана за действие по конкретния случай.

СВЕТОЗАР ВАСИЛЕВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР